

● PRIPRAVE NA VOLILNO PROGRAMSKE SEJE KRAJEVNIH IN OBČINSKE ORGANIZACIJE SZDL SE BLIŽAJO H KONCU

Kritična presoja — porok napredka

● Glavna ulica v Bileči poimenovana po Titu

Ob 39-letnici osvoboditve Bileče je bilo v tem našem pobratenem mestu več prireditev. Na predvečer je bila odprta razstava umetniških fotografij članov fotosekcije KUD Vide Pregarc z naslovom Moje Moste, v vaseh Kuti in Prisoje — KS Divin — pa so vaščani dobili električni tok.

Na praznični dan — 2. oktobra — so se zbrali delegati občinske skupščine in izvršni organi družbenopolitičnih organizacij na svečani seji. Po polaganju venca pred spomenikom padlim borcem pa je bila glavna mestna ulica poimenovana za Ulico Josipa Broza Tita. Prav na njej so namreč Bilečani po osvoboditvi desetkrat pozdravljali v svoji sredi predsednika Tita, ki je 1. 1962 postal tudi častni njihov občan. Po športnem programu se je razvil tovariško srečanje. Na sliki: Simbolično je prerezal trak in odprl Titovo ulico v Bileči domačin narodni heroj Vlado Segrt. Slikal Tihomir Pinter

Široka družbenopolitična aktivnost ob koncu štiriletnega mandatnega obdobja socialistične zveze se preveša v zaključno fazo. Organizacije in organi ter vsi frontni deli te naše najmnogičnejše družbenopolitične organizacije naše občine pripravljajo oceno dela SZDL v obdobju 1979—83 ter vloženi naporov, ki so prispevali h kakovosti opravljenega dela. Letna poročila jim služijo za osvežitev spomina na uresničene aktivnosti in treba je reči, da ob pregledu od časa že malo orumenelih papirjev kaj kmalu lahko ugotovimo, da je bilo v tem obdobju opravljeno veliko dela, da je to delo opravilo mnogo aktivistov SZDL.

Vse to pa tudi potrjuje, da je frontna organizacija resnično postala najširša družbenopolitična osnova samoupravnega povezovanja in političnega delovanja ter vključevanja delovnih ljudi in občanov pri reševanju ter uresničevanju njihovih interesov. Bili bi sicer neobjektivni in nesamokritični, če bi trdili, da je SZDL dobro delovala v vseh okoljih, da ni bilo foramskega dela in da so bile opravljene prav vse naloge. Pa vendar: ob ugotovitvi, da je bilo v tem štiriletnem obdobju v organih in delovnih telesih občinske konference v glavnem aktivno vključenih preko tisoč aktivistov; in če tem prilepimo še aktiviste krajevnih konferenc SZDL, družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev, lahko zatrdimo, da je bilo to obdobje velikega razmaha te najmnogičnejše organizacije, te naše naslednice Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

Ugotovitev o množičnosti pa se mora potrditi tudi v kvaliteti. Zato je pomembno, da za naslednje štiriletno obdobje pripravimo življenjske delovne programe, ki jih bo moč uresničiti. Zanje pa potrebujemo kvalitete in sposobne kadre. Postopki evidentiranja za krajevne in občinske organizacije so v končni fazi. Zato je pomembno, da le-te z vso odgovornostjo izpeljemo do konca. Tega se v vseh okoljih ne zavedajo dovolj in zato bo potrebno še trdnije poprijeti za delo.

Tako bo dana možnost za sklic volilno programskih sej krajevnih in občinskih konferenc SZDL, kjer bomo ocenili prehojeno pot, pripravili programe za naslednje obdobje, izvolili nova vodstva, za opravljeno delo pa se s stiskom rok in tople besede zahvalili tovarišem, ki so štiri leta odgovorno opravljali svoje družbenopolitično delo.

JOŽE PETEK

V vrtcih varčevanje ni nekaj novega

Pravzaprav smo hoteli pisati o »stabilizacijskem« obnašanju vrtcev, k čemur so nas navedli najnovejši ukrepi v družbenih dejavnostih. Ti naj bi omogočili zaposlenim v zdravstvu, otroškem varstvu, kulturi, telesni kulturi, izobraževanju in socialnem skrbstvu dvig osebnih dohodkov za nekaj več kot 19 odstotkov in porast materialnih stroškov za 30 odstotkov. Vendar se je izkazalo, da so pripravljenci tega gradiva stabilizacijsko obnašanje ali preprosteje rečeno varčevanje hoteli doseči le z zvišanjem cen, ukinitvijo nekaterih dejavnosti, povečanjem normativov in tako na najlažji način priti do zaželenih učinkov. Bolj malo ali skoraj nič pa so se ti ukrepi dotaknili same organiziranosti, denimo v zdravstvu, šolstvu in drugje.

Treba je torej varčevati! Toda ali je to res še mogoče prav povsod?

Vzgojno-varstvena organizacija Zajčja dobrava, ki ima tri enote (Novo Polje, Zajčja dobrava in Semberje, poleg tega pa še dve družini za družinsko varstvo), obiskuje pa jo 256 otrok, je ena izmed šestih tovrstnih organizacij v naši občini. Ravnateljica tega vrtca Metka Živic takole meni o varčevanju pri njih:

»V vrtcih se že vseskozi obnašamo stabilizacijsko. Naš hišnik uredi in popravi vse sam. Že vsa leta imamo zaposlenega le pol računovodje. Pri našem delu uporabljamo tudi tisto, kar drugi zavržejo, to je krpiče, papirčke. Igrače si delamo sami. Tri naše varuhinje so šivilje in zašijejo ter pokrpajo prevleke na ležalnikih in podobno kar same. Na ta način prihranimo ogromno denarja.«

Da naj bi denar prihranili na račun zaposlenih v vrtcih, je razvidno tudi iz pobude za spremembo zakonskih predpisov. Po tem predlogu naj bi se vzgojiteljicam obveznost neposrednega dela z otroki povečala s 30 ur na 35, kar pomeni, da bi za pripravo vzgojnega programa, dela s starši, imele na voljo le 7 ur in ne 12 kot doslej. Te pobude v našem občinskem sisu otroškega varstva niso sprejeli, saj — kot pravi naša sogovornica Metka Živic — vzgojiteljice teh 12 ur res temeljito izkoristijo.

O tem, kako bodo sprejete ukrepe izvajali v vrtcu Zajčja dobrava in morda res še privarčevali kak dinar, je ravnateljica Metka Živic dejala: »Glede na kadrovske normative imamo 0,9 varuhinje preveč, vendar je zaradi majhnih enot to nemogoče urediti drugače. Hrano imamo tako, kot jo določajo fiziološki normativi za prehrano predšolskih otrok. Otroci jejo zelo veliko sadja. Naš problem pa je kuhinja, ki ima prevelike zmogljivosti. Kuhamo za osnovno šolo in Železniško gradbeno

podjetje, a pripravili bi lahko še več obrokov.

Rečeno nam je bilo tudi, da bomo morali sprejeti ukrepe proti tistim, ki ne plačujejo redno stroškov za svoje otroke. Kar 25 odstotkov staršev je res površnih pri plačevanju.

Nadaljevanje na 3. strani

● PRED 40 LETI V NAŠI OBČINI: BOJI

Na Urhu, pri Teličarju in na Pečarju

Štirideset let je poteklo od 18. septembra 1943, ko je 4. bataljon Cankarjeve brigade — to pot že tretjič — napadel belogardistično postojanko na Urhu. Ta napad je

sodil v sklop operacij slovenske narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov ob kapitulaciji Italije, ki so imele namen razbiti, uničiti ali razgnati in položiti

viti izdajalske enote belogardistične reakcije, enote, ki so se dobro leto dni odkrito z orožjem v rokah bojevale na strani italijanskega okupatorja zoper narodnoosvobodilni boj slovenskega naroda.

Ob kapitulaciji Italije so se pripadniki belogardističnih postojank iz urhovske okolice zbrali in se umaknili najprej na Orle, od tam pa proti Turjaku, kjer se je zbral velik del izdajalske vojske. S Turjaka je posadka z Urha odšla v Zapotok, na Veliki Osolnik, kjer je precejšen njen del padel v roke partizanske vojske, večji del pa se je izvil in vrnil na Urh. Njihov poveljnik je dobil od svojega bataljonskega poveljnika ukaz držati pas ob Bizoviku do Lipoglava, mobilizirati nasprotnike narodnoosvobodilnega boja in očistiti teren partizanov in terencev.

Bunker ob urhovski cerkvi

Nadaljevanje na 2. strani

● DRUŽBENOPOLITIČNO IZOBRAŽEVANJE IN IZPOPOLNJEVANJE V SINDIKATU

Pestre oblike

Značilnost operativnega programa dela občinskega sveta ZS za ta mesec so raznolike oblike družbenopolitičnega izobraževanja in izpopolnjevanja.

Začela se je občinska sindikalno-politična šola, kjer se bodo slušatelji usposobili za aktivistično delo v sindikatu, pa tudi v samoupravnih organih in drugih oblikah družbenopolitičnega delovanja. Nadaljevali bomo s stalnim izobraževanjem predsednikov IO na posvetih, s seminarji za organizatorje športne rekreacije in za kulturne animatorje. Posebna pozornost pa bo posvečena vzgoji in izobraževanju, kjer bo za odgovorne delavce organiziran 3-dnevni seminar za pripravo razvida del in nalog v tej dejavnosti. Vsakoletne izobraževalne dneve za predsednike in člane izvršnih odborov bomo letos popestrili in vsebinsko obogatili s skupno

obravnavo problematike samoupravnih organov in vpliva sindikata na njihovo uspešnejše delo.

Občinski svet ZS je do sedaj vsako leto uspešno pridobil slušatelje za dve skupini občinske sindikalno-politične šole; le za letošnji pomladanski del šole naši napor niso obrodili sadov — zaradi premajhnega števila slušateljev šole ni bilo. Z nadaljevanjem intenzivne politične akcije se je tokrat začelo izobraževati kar 27 bodočih sindikalnih aktivistov. Pri kadrovanju slušateljev so najpomembnejšo vlogo odigrali izvršni odbori v OO ZS, predvsem v Žitu, Rogu — tozdu Sestava dvokoles in postaji milice Moste. Nadaljevanje na 3. strani

● Vsem delovnim ljudem in občanom, OZD in KS — vsem izvajalcem vaje »Golovec 83«

Vajo »Golovec 83« smo zaključili, preverili svoje znanje, organiziranost, usposobljenost in načrtovane aktivnosti za obvladovanje posledic rušilnega potresa. Pridobili smo nova spoznanja in izkušnje za ravnanja ljudi in vseh samoupravnih nosilcev SLO in družbene samozagrade. Z njimi bomo dopolnili programske zasnove načrtov, pa tudi programe usposabljanja kadrov, delovnih ljudi in občanov, da bi bili v resnični situaciji bolje opremljeni in pripravljeni.

V akcijo so se prizadevno vključile tudi enote JLA, milice, TO in posebne enote civilne zaštite iz različnih krajev Slovenije.

Zahvaljujemo se vsem vam, ki ste v vaji prizadevno sodelovali in ustvarjalno razvijali nova spoznanja, aktivnosti in znanja v vseh okoljih, za preudarno ravnanje in hitro ukrepanje vseh sodelujočih v akciji.

Posebej se zahvaljujemo sredstvom informiranja, še posebej Dnevniku za posebno izdajo, ki so pred in med akcijo izčrpno obveščali javnost o namenu in poteku akcije, opozarjali in seznanjali ljudi z nevarnostmi, ki jih prinaša rušilni potres.

Socialistična zveza delovnega ljudstva
Ljubljane
Vodstvo vaje »Golovec 83«

IZVOZ TOZDOV STROJEGRADNJE V SCT-OBNOVA

Poleg izvajanja visokih in nizkih gradenj ter izdelovanja materialov za industrijo gradbenega materiala, je strojegradnja ena najpomembnejših dejavnosti delovne organizacije Slovenija ceste — Tehnika — Obnova. V njej dela 800 delavcev, zaposlenih v tozdih Strojni inženiring, Mehanični obrati (oba tozda imata prostore v naši občini na Kavčičevi cesti), Elektroobnove Polje, Kovinar Črnomelj, Proizvodnja kmetijske opreme Brežice in v delovni enoti Mehaničnih obratov v Murski soboti. Ti delavci naj bi letos k skupnemu prihodku delovne organizacije prinesli 2,2 milijardi dinarjev. Našteti tozdi so največji proizvajalci strojev in opreme za pripravo gradbenega materiala v Jugoslaviji, saj zadovoljujejo približno 70 odstotkov potreb po tem blagu na domačem trgu — na seznamu njihovih kupcev je več kot 600 jugoslovanskih delovnih organizacij.

Svojih izdelkov pa ne prodajajo le na domačem trgu, temveč tudi zunaj naših meja. Lani so tozdi SCT, ki se ukvarjajo s strojegradnjo, izvozili za deset in pol milijona dolarjev, kar je bilo okoli 42 odstotkov vsega ustvarjenega prihodka; v letošnji delovni načrt pa so zapisali, da bodo na tuji trg prodali za 7 milijonov dolarjev. Vendar kaže, da te številke do konca leta ne bodo dosegli. Podatki za prvih šest mesecev letošnjega leta namreč kažejo, da so v tem času izvozili le za 530.000 dolarjev. Ta nižja številka je predvsem posledica zmanjševanja obsega del v Iraku. Ker pa v svetu nasploh prihaja do zmanjševanja investicij, v Strojnem inženiringu tudi za prihodnje leto ne napovedujejo večjega dolarskega zasluga.

Tozdi Strojni inženiring, ki ima svoje prostore, kot smo že povedali, v naši občini, opravlja vse projektantske, komercialne in razvojne naloge za vse tozde Slovenija ceste — Tehnika — Obnova, ki se ukvarjajo s strojegradnjo. Sposobni so ponuditi celotno storitev, to je od priprave projekta do postavitve objekta z opremo vred. Kot sta povedala pomočnik direktorja tozda Strojni inženiring Jernej Zupanc in direktor komercialnega sektorja tega tozda Janez Simčič, poskušajo izvoziti predvsem svoje znanje in domačo tehnologijo. Večina izdelkov je plod njihovega razvoja in le nekaj jih je po dokumentaciji nemških partnerjev. Narejeni so v glavnem iz

Manj deviznega zasluga

naloge, pa tudi skupna sovlaganja.

Največ svojih strojev in naprav, to je drobilnic in klasirnic, separacij proda (ti izdelki sodijo v njihov osnovni program in jih delajo v tozdu Mehanični obrati), tipske opreme za gradbenike, kot na primer montažne dvorane, mehanske lopate, škarje za rezanje betonskega železa in drugo, izvažajo v Irak, kjer s tem oskrbujejo predvsem domačo gradbeno operativno, sodelujejo pa tudi z zahodnonemskim podjetjem BHS in prek njega prodajajo v Saudsko Arabijo, Kuvaj in Združene arabske emirate. Na tem področju je postavljenih že več kot deset njihovih objektov.

Prav zdaj pa se jim odpirajo vrata tudi v Alžirijo, in sicer prek jugoslovanskih podjetij, ki so to državo podpisala pogodbo o gradnji 35.000 stanovanj. V Alžiriji že stoji en kompleten objekt, medtem ko dva kompleta še izdelujejo. V Nigeriji, v tej državi imajo ustanovljeno tudi mešano družbo, pa sta že pričeli obratovati druga njihova drobilnica in klasirnica. Dogovarjajo pa se tudi za sodelovanje s češkim podjetjem ČDK in švedskim podjetjem Trellborg.

Omenimo naj še, da je med njihovimi manjšimi kupci v tujini tudi Sovjetska zveza.

DARJA JUVAN

● PRODOR INDOSOVIL VILIČARJEV NA ŠPANSKO TRŽIŠČE

SPODBUDEN ZAČETEK

Še do pred nekaj leti je bila Španija za nas predvsem »obljubljena« turistična dežela. A časi se spreminjajo in v Španijo danes potujemo že tudi kot osvaja-

janci njenega tržišča.

Indos se je vanj zazrl sprva ne preveč optimistično, saj si je bilo kar težko zamisliti, da bi na takšno tržišče, kjer 70 % potreb

po viličarjih pokrivajo velike svetovne in multinacionalne družbe, lahko prodrl kak jugoslovanski proizvajalec. Dodatna ovira za doseganje dobrih finančnih rezultatov, pa je še visoka španska uvozna carinska stopnja.

S pomočjo predstavnika Ljubljanske banke v Barceloni smo uspeli dobiti začetne informacije o možnostih prodora naših viličarjev na to tržišče. Le-to nam je bilo nepoznano, istočasno pa smo se zavedali, da kvaliteta naših proizvodov le še ne dosega svetovne ravni.

Pogovori, ki so sledili dopisovanju, so prinašali nove in nove zahteve — za nas dodatne težave. Nemalo stvari smo morali rešiti v Indosu, a danes začnemo Indosove težnje dobivati vse trdnjšo osnovo. Pred štirimi meseci smo sklenili dolgoročno okvirno pogodbo s podjetjem Tecnocar Espana S. A. iz Costellona o izvozu viličarjev različnih izvedb. Podpisana petletna pogodba naj bi Indosu zagotavljala izvoz 80 viličarjev letno z rezervnimi deli vred, špansko podjetje pa bo na osnovi te pogodbe organiziralo vzdrževanje naših viličarjev. Vsako leto bodo podpisane letne pogodbe, ki bodo določale količine, dostave z dinamiko nakupa in ceno.

Po prvih količinah so sledila dodatna prilaganja, a tudi ponovna naročila.

Naš poslovni odnos s španskim partnerjem je odprl pot na to tržišče in prinesel prve rezultate tudi nekaterim drugim jugoslovanskim delovnim organizacijam z drugačnim proizvodnim programom.

MARIJA MASTNAK

● V SATURNUSOVEM TOZDU TOVARNA EMBALAŽE

Izredni proizvodni uspehi

Bralcem Naše skupnosti smo že večkrat posredovali informacije o proizvodnih težavah, ki so pritiskale na prizadevni kolektiv delavcev Saturnusovega tozda Tovarna embalaže. To pot pa bolj razveseljuje vest, da prizadevanja delavcev tega tozda in vseh, ki kolektivu pomagajo, niso bila brezuspešna. Še posebno velja poudariti, da tudi izvršni svet naše občinske skupščine ni bil gluh za pomoč pri premagovanju ovir za večjo produkcijo v tem tozdu. Večkrat jim je v okviru svojih možnosti priskočil na pomoč pri nabavi aluminija, osnovne surovine za njih najmasovnejši proizvod.

Fizični pregled proizvodnje v letošnjih devetih mesecih izkazuje domala konstantno rast le-te in je bila v septembru že skoraj dvakrat večja od januarske ali v odstotkih: za več kot 100 % je bila septembrska proizvodnja večja od januarske.

Razlogi za nizko proizvodnjo v prvih letošnjih mesecih so znani. Prizadevanja za surovine v prvem kvartalu letošnjega leta niso bila uspešna in od tod tudi — kljub pripravljenosti delavcev v tozdu — nižja proizvodnja. Pomembnost obsega fizične proizvodnje za uspeh celotnega poslovanja pa je aktivirala vse delavce v tovarni za večjo fizično proizvodnjo. Treba je omeniti, da se pri tem cilji Saturnusa temeljito ujemajo s splošnimi družbenimi cilji in uspehi niso izostali.

Najbrž je septembrska proizvodnja v letošnjem letu rekordna, saj v četrtem kvartalu, zaradi sezonske porabe embalaže produkcija že od nekdanj pade. Prav tako velik fizični obseg pa bo bistveno pripomogel, da bodo upravičeni tudi delno zvišani osebni dohodki, zaradi povišanja življenjskih stroškov.

Pa še nekaj. Ker so možnosti za večjo proizvodnjo nastale rako rekoč trenutno in ni bilo moči niti ne bi bilo smotno vključiti novih delavcev v neposredno proizvodnjo, so se vanjo z vso resnostjo vključili tudi drugi sodelavci: v proizvodnji namreč že drugi mesec redno dela po teden dni 20 delavcev iz režije. Pri delu

kažejo izredno resnost in prizadevnost, tudi če jih fizično delo utruja.

Vključitev režijskih delavcev v

produkcijo je ponoven dokaz enotnega delovanja kolektiva Saturnusa pri doseganju tako njegovih ciljev kot ciljev širše družbene skupnosti.

Delavci v tozdu Tovarna embalaže smo globoko prepričani, da le še boljša organiziranost Saturnusa in motiviranost lahko dajeta uspehe tudi v bodočnosti.

Direktor tozda
Tovarna embalaže
dipl. inž. TEODOR KRALJ

● Strokovnjaki za koruzo

Strokovnjaki iz 21 dežel v razvoju, ki so na seminarju v Zemun polju pri Beogradu, so obiskali Emono in si na poljih v Domžalah ogledali siliranje koruze za prehrano goved. Za dežele v razvoju je ta kultura zelo pomembna — če je imajo dovolj, preživijo. To je že šesti tovrstni seminar agronomov z vseh celin. Na teh seminarjih je bilo že več kot 80 udeležencev, ki pri nas pridobijo znanje uspešno prenašajo v poljedelstvo svojih dežel.

Z. G.

V vrtcih varčevanje ni nekaj novega

(Nadaljevanje s 1. strani)

»Če nekdo vrtca ne plača dva meseca, lahko otroka izključimo. Toda na vse to je treba gledati tudi s človeške strani. Kam pa naj otrok potem gre?«

V vrtcu Zajčja dobava, prav gotovo pa bi podobno povedali tudi v drugih vrtcih naše občine, je skorajda nemogoče še kaj privarčevati.

Na zadnji seji skupščine sisa za otroško varstvo, ko so obravnavali prav te ukrepe, je nek delegat med drugim navrgel misel, da bo treba v vrtcih kvalitetneje delati. »Nas, vzgojiteljice, to zabolji, ker pošteno opravljamo svoje delo. Smo pač ženski kolektiv in imamo zato več bolniških in porodniških, kar vse je treba nadomestiti. Manjkajo kuharica, varuhinja, čistilka, delo pa mora biti opravljeno. Dobra vzgojiteljica, in lahko reče, da so skorajda vse take, je ob koncu delovnega dne čisto izčrpana.«

Pred nedavnim se je nek delegat iz zbora uporabnikov na seji občinske izobraževalne skupnosti začudil, ko je slišal, kako nizek je osebni dohodek učiteljic v osnovnih šolah. Najbrž pa tudi marsikateri od staršev, ki imajo otroke v vrtcih, pa tudi kdo drug, ne ve, koliko denarja dobi ob koncu meseca vzgojiteljica. Pa povejmo! Vzgojiteljica s strokovnim izpitom in 5 do 10 let delovne dobe dobi v vrtcu Zajčja dobava na mesec 13.270 dinarjev, vzgojiteljica s 30 let službe pa 14.730 dinarjev. To nizko plačilo dobi za odgovorno in naporno delo. »Toda v vrtcih smo idealistke,« pravi sicer nekoliko zagrenjeno Metka Živic. »Rečejo nam: vzgojiteljica mora biti središče dogajanja v krajevni skupnosti, pa smo tiho in sprejememo tudi to zadolžitev. Vse, kar nam nalozijo, brez pritožb opravljamo.«

DARJA JUVAN

Pestre oblike

(Nadaljevanje s 1. strani)

Prijavljeni kandidati bodo opravili strnjen program 90-urnega izobraževanja, ki je organizirano izključno v prostem času in bo končano sredi novembra z izdelavo seminarjskih nalog. Le-te bodo izkazovale pridobljena spoznanja s področja zakonitosti družbenega razvoja, družbeno-ekonomskih odnosov v naši družbi, značilnosti družbenopolitičnega sistema in opredelitve subjektivnih sil pri nas, s posebnim poudarkom na vlogi in delu sindikata.

Vsem delavcem, ki si bodo bogatili znanje in izmenjavali izkušnje v katerikoli obliki usposabljanja in izobraževanja, želimo veliko uspehov, saj so to delavci, ki bodo v naslednjem mandatu prevzeli odgovorne funkcije v OO ZS in samoupravnih organih. Iz dosedanjih izkušenj pa vemo, da usposabljeni aktivisti laže uresničujejo naloge zveze sindikatov in bolje zastopajo interese delavcev — tudi v samoupravnih organih.

MARIJA LUKEŽIČ

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

● Kamniški Svilanit dobro poznajo tudi v tujini

Letos mineva 35 let, odkar je iz majhnih tekstilnih obratov v Kamniku nastala tovarna Svilanit. Takrat je bilo to majhno podjetje s 50 delavci, v naslednjih letih pa je, kljub občasnim težavam, vztrajno napredovalo in se širilo, še posebno potem, ko je bila proizvodnja v celoti združena na eni lokaciji. Tovarna, ki se je specializirala na izdelke iz svile in frotrirja, danes zaposluje nad 800 delavcev, poznajo pa jo tudi zunaj naših meja. Tretjino svojih brisač, kopalnih plaščev, rutic in kravat prodajo na zahtevnih zahodnih tržiščih in že leta tuji kupci niso zavrnili nobene pošiljke. Tako zavidljivo kakovost so dosegli med drugim tudi prek tehničnega sodelovanja s sorodnimi tovarnami na zahodu. Danes je Svilanit največji jugoslovanski proizvajalec frotrirja, vidno mesto pa zavzema tudi med proizvajalci frotrirja in svile v Evropi.

● Nerazvit sistem odgovornosti

Samo popravila tovorov, ki se poškodujejo zaradi nepravilnega nakladanja, stanejo Železniško gospodarstvo Ljubljana mesečno čez milijon dinarjev. Od leta 1978 do danes se je število poškodb tovorov povečalo za 160 odstotkov.

Ko pristejejo še stroške vozovne zamudnine, se številka dvigne v še bolj vrtoglavo višino — doseže že skoraj 10 milijonov din mesečno. Izločanje vagonov zaradi nepravilne naloženosti in neustreznega tehničnega stanja vagonov je za ZG Ljubljana toliko pogostejši pojav, ker meji na zahodne železniške sisteme, kjer je kontrola stroja kot v Jugoslaviji. To seveda ne more biti izgovor. Vzrok, da se stanje ne izboljšuje, vidijo med drugim tudi v ekonomskih odnosih v mreži jugoslovanskih železnic, predvsem pa v nerazvitosti sistema odgovornosti, ki ne omogoča učinkovitega odkrivanja in materialnega kaznovanja slehernega povzročitelja škode.

● Povezanost agroživilstva

Več sestavljenih organizacij s področja kmetijstva, živilske industrije in trgovine se pripravljajo na reorganizacijo medsebojnih poslovnih odnosov. Združile so se v nov, večji agroživilski sklad, ki povezuje doslej razdrobljene agroživilske organizacije z dolenskega, ljubljanskega in gorenjskega območja. Pobuda izhaja že iz leta 1981, ko so začeli razmišljati, da nepovezanost agroživilstva v Sloveniji zmanjšuje njegove razvojne možnosti. Združitev naj bi prispevala k usklajenemu razvoju in tesnemu poslovnemu sodelovanju, ki brez oblikovanja večjega, enotnega poslovnega sistema ni mogoče. Oblikovanje skupnih služb za doseg samostojne organizacije pa bo lahko prispevalo k racionalnejšemu poslovanju.

VC

● Sora bo čistejša

Tovarna celuloze in papirja v Medvodah velja za največjega onesnaževalca vode v okolici Ljubljane. Že pred koncem leta pa se Sori obehtajo boljši časi; tovarna namreč ureja nov obrat za kuhanje lesa, ob tem pa ureja tudi čiščenje odpadnih voda. Poslej jih bodo izpuščali prek čistilne naprave v kolektor na Brodu. Namen gradnje novega obrata seveda ni v prvi vrsti varstvo okolja, temveč predvsem posodobitev tehnologije in povečanje proizvodnje. Pričakujejo, da bodo poslej letno naredili 23 tisoč ton celuloze namesto dosedanjih 18 tisoč ton.